

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Datum 14 oktober 2009

Ons kenmerk HDAB2009015938

Onderwerp Antwoorden op vragen van de leden Haverkamp en Knops
(beiden CDA) over deelname van de Hr. Ms. Johan de Witt
aan een kustoperatie in West- en Centraal-Afrika.

Hierbij bied ik u, mede namens de minister van Buitenlandse Zaken, de antwoorden aan op vragen van de leden Haverkamp en Knops (beiden CDA) over deelname van de Hr. Ms. Johan de Witt aan een kustoperatie in West- en Centraal-Afrika. (Ingezonden 21 september 2009 met kenmerk 2009Z16859)

DE MINISTER VAN DEFENSIE

E. Van Middelkoop

Defensie

Antwoorden op vragen van de leden Haverkamp en Knops (beiden CDA) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie over deelname van de Hr. Ms. Johan de Witt aan een kustoperatie in West- en Centraal-Afrika. (Ingezonden 21 september 2009 met kenmerk 2009Z16859)

1

Is het waar dat de Hr. Ms. Johan de Witt aan een kustoperatie in West- en Centraal-Afrika deelneemt in het kader van het “Africa Partnership Station”? 1)

Hr.Ms. Johan de Witt is de tweede helft van 2009 ingedeeld in de *NATO Response Force* (NRF) 13 en voert in dat kader van 14 september tot en met 28 november 2009 een oefenreis uit. De voornaamste doelstelling is het vergroten van de gereedheid van het schip en de geëmbarkeerde bootcompagnie. Deze reis staat in het teken van het behalen van de Navo-kwalificatie *Amphibious Command Platform* en het uitvoeren van binationale trainingen met de Marokkaanse en de Portugese marine. Daarnaast neemt het schip in de periode van 2 oktober tot en met 13 november 2009 deel aan trainingsactiviteiten in Westelijk Afrika in het kader van het *Africa Partnership Station*. Het betreft derhalve geen operatie, zoals abusievelijk op de website van Defensie stond vermeld, maar een oefen- en trainingsprogramma.

2

Kunt u aangeven wat deze kustoperatie in het kader van het “Africa Partnership Station” inhoudt en waaruit de specifieke bijdrage van Nederland bestaat? Nemen ook andere landen deel aan dit programma?

Het *Africa Partnership Station* is een Amerikaans initiatief in het kader van de *Global Strategy on Maritime Safety and Security*. Door samenwerking met lokale partners beoogt dit initiatief de maritieme veiligheid en stabiliteit in de regio verder te versterken. Dat gebeurt door zogenoemde ‘*train the trainer*’ programma's, gezamenlijke oefeningen en de uitvoering van projecten in het kader van ‘*hearts & minds*’-initiatieven. Gedurende (delen van) de reis zijn Amerikanen, Belgen en Portugezen aan boord van Hr.Ms. Johan de Witt geëmbarkeerd.

Defensie

Voorts wordt samengewerkt met de permanent in de regio aanwezige Franse en Britse eenheden. Nederland neemt aan dit programma deel met Hr. Ms. Johan de Witt, haar geëmbarkeerde bootcompagnie en aanvullende capaciteit onder andere voor het uitvoeren van hydrografische werkzaamheden.

3

Op basis van welke overwegingen neemt Nederland juist deel aan deze specifieke operatie? Hoe verhoudt deze deelname zich tot de Nederlandse bijdrage aan missies ter bestrijding van piraterij in de Golf van Aden? Zal de Hr. Ms. Johan de Witt worden betrokken bij bestrijding van piraterij in de Niger delta?

De deelneming aan deze trainingsreis dient verschillende doelen:

1. Het vergroten van de gereedheid van het schip en de geëmbarkeerde bootcompagnie, mede in het kader van de indeling in de tweede helft van 2009 in de NRF 13;
2. Het verkrijgen van de Navo-kwalificatie *Amphibious Command Platform*;
3. Het uitvoeren van binationale trainingsprogramma's met de Marokkaanse en de Portugese marine;
4. Het deelnemen aan het *Africa Partnership Station*-programma.

Deze oefenreis heeft geen relatie met de lopende antipiraterijoperaties in de Golf van Aden. Hr. Ms. Johan de Witt zal niet worden ingezet voor de bestrijding van piraterij in de Niger-delta.

4

Deelt u de mening dat, gezien het doel om een bijdrage te leveren aan een stabiele kustregio in West- en Centraal-Afrika, deze missie het karakter heeft van een militaire operatie? Zo ja, kunt u ingaan op de militaire aspecten die bij deze operatie horen? Beschikt de bemanning van de Hr. Ms. Johan de Witt over mogelijkheden om overtredingen van het internationale recht op zee, zoals piraterij, te bestrijden?

Nee. Het betreft een oefenreis, waarbij door gezamenlijke oefeningen tevens versterking van de capaciteiten op het gebied van maritieme veiligheid en stabiliteit in de regio wordt nagestreefd. Het schip beschikt evenals andere marineschepen over capaciteiten om piraterij

Defensie

tegen te gaan. Hr. Ms. Johan de Witt vaart echter vooral binnen de territoriale wateren van de partnerlanden en het ingrijpen bij misstanden is daar voorbehouden aan de autoriteiten van de desbetreffende kuststaat.

5

Welke (extra) kosten brengt deze missie met zich mee en op welke manier worden deze gedekt?

De kosten van deze oefenreis zijn begroot binnen het exploitatiebudget van het Commando Zeestrijdkrachten.

6

Welke overwegingen liggen ten grondslag aan uw besluit de Kamer niet over deze operatie te informeren? Hoe verhoudt deze beslissing zich tot de toezegging van de regering dat zij de Kamer in dit soort gevallen, zoals bij de NTM-I trainingsmissie in Irak, “zo volledig mogelijk wil informeren langs de lijnen van het Toetsingskader”? 2)

De Kamer wordt conform de artikel 100 procedure en het Toetsingskader geïnformeerd over de uitzending van militaire eenheden voor crisisbeheersingsoperaties. De deelname van Hr.Ms. Johan de Witt aan het *Africa Partnership Station* valt hier niet onder aangezien het, zoals gezegd, een oefening betreft. De toezegging uit de Kamerbrief van 6 augustus 2009 waarop u doelt is evenmin van toepassing op oefeningen. Het is gebruikelijk dat bij trainingen en oefeningen waar mogelijk wordt samengewerkt met eenheden van andere landen, teneinde het maximale rendement uit trainingen en oefeningen te kunnen halen.

1) Website ministerie van Defensie, 14 september 2009: “Hr. Ms. Johan de Witt vaart af naar West-Afrika”

2) Kamerstuk 29 521, nr. 111